

LEIKSKÓLI Í KJÖLFAR ÁFALLS

Áfallaáætlun leikskólans
2009

Viðkomandi skjal verður á hverri deild

Efnisyfirlit:	bls.
Samráðsteymi.....	1
Áfallaáætlun Norðurbergs.....	2
Börninn.....	3
Aðstandendur.....	6
Starfsfólk leikskólans.....	6
Minningarkassi.....	8

Samráðsteymi

Samráðsteymi skal vinna samkvæmt áfallaáætlun leikskólans.

Í samráðsteymi sitja eftirfarandi aðilar: leikskólastjóri, aðstoðarleikskólastjóri og einn deildarstjóri. Að auki situr deildarstjóri þeirrar deildar er málið varðar hverju sinni.

Áfallaáætlun Norðurbergs

Taka þarf tillit til aðstæðna hverju sinni þegar skipuleggja þarf áfallahjálp.

Samráðsteymi heldur fundi strax að hausti og fer yfir hvort breyting hafi orðið á aðstæðum barna eða starfsfólks vegna alvarlegra slysa, veikinda, dauðsfalla eða annarra áfalla.

Samráðsteymi hittist reglulega einu sinni í mánuði á stuttum fundum.

Samráðsteymi heldur a.m.k einn fund fyrir áramót og einn eftir áramót með tengiliðum Félagsþjónustu.

Samráðsteymi skal ræða áföll sem upp koma og taka ákvörðun um hvort eða til hvaða aðgerða skal gripið. Ef alvarlegt slys eða áfall á sér stað í sumarleyfi getur verið nauðsynlegt að kalla samráðsteymið saman og huga að viðbrögðum. Ef vart verður við miklar breytingar á hegðun barns getur deildarstjóri óskað eftir fundi með samráðsteymi sem fyrst.

Samráðsteymið fer yfir og leiðréttir nöfn og símanúmer starfsmanna, barna og foreldra á hverju hausti og þegar breytingar verða í starfsmannahaldi og hjá nemendum.

Samráðsteymi skráir í fundargerðarbók efni fundar og hvaða ákvarðanir eru teknar í kjölfarið.

Mikilvægt er að starfsfólk skólans sé vel undir það búíð að takast á við erfiðleika sem fylgja hinum ýmsu áföllum. Nauðsynlegt er að samkomulag og skýr vitneskja sé um viðbrögð við áföllum.

Hlutverk samráðsteymis:

- Samráðsteymið skal bregðast fumlaut og ákveðið við þegar áföll hafa orðið s.s. bráð veikindi, alvarleg slys, dauðsföll eða aðrir atburðir sem líklegir eru til að kalla fram áfallastreitu og/eða sorgarviðbrögð.
- Samráðsteymi skal funda eins fljótt og auðið er ef áfall hefur orðið.
- Samráðsteymi skal sjá til þess að allt starfsfólk fái kynningu á því hvernig bregðast skuli við áföllum.
- Samráðsteymi skal sjá til þess að starfsfólk fái stuðning og hjálp.

Áföll:

- Alvarlegt slys (barna, aðstandenda þeirra eða starfsfólks).
- Alvarleg veikindi (barna, aðstandenda þeirra eða starfsfólks.)
- Langvinnir sjúkdómar (barns, aðstandenda þess eða starfsfólks).
- Andlát (barns, aðstandenda þess, starfsfólks eða aðstandenda starfsfólks).
- Ofbeldi gegn barni
- Kynferðisbrot gegn barni
- Að auki: þroskafrávik, vanræksla, foreldrasamskipti, hegðunarerfiðleikar, kennsluumhverfi, einelti, o.fl.
- Vegna breyttra fjölskylduaðstæðna samstarfsfélaga (s.s. skilnaður, vímuefnaneysla, atvinnuleysi o.fl.)

Börnin:

Fyrstu viðbrögð vegna alvarlegs slyss eða bráðra veikinda á barni í leikskóla:

- Hringt í 112
- Leikskólastjóri, eða staðgengill hans, tilkynnir foreldrum um slysið/veikindin
- Deildarstjóri, eða staðgengill hans, fer með barni í sjúkrabíl
- Taka með allar persónulegar upplýsingar um barnið (rauða mappan)
- Leikskólastjóri, eða staðgengill hans, aflar sér upplýsinga um atburðinn og lætur fræðslustjóra, eða staðgengil hans, vita um slysið/veikindin
- Leikskólastjóri boðar fund með samráðsteymi leikskólans sem skiptir með sér verkum um áframhaldandi vinnu málsins
- Ef barnið er úrskurðað látið hefur leikskólastjóri, eða staðgengill hans, samráð við prest varðandi næstu skref

- Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri, eða staðgengill hans, sem gefur upplýsingar um málið

Sjúkrabíll kallaður til:

- Hafa samband við neyðarlínuna 112
- Kalla til skólastjórnendur
- Tekið á móti sjúkrabíl

Það sem þarf að gera í leikskólanum í kjölfarið á alvarlegu slysi/veikindum:

- Samráðsteymi fundar og ákveður í samráði við viðkomandi deildarstjóra hvernig bregðast skuli við.
- Starfsfólki leikskólans er tilkynnt um slysið/veikindin. Foreldrar á viðkomandi deild fá upplýsingar, í samráði við viðkomandi fjölskyldu, um atburðinn með símhringingu.
- Börnunum sagt frá hver hafi slasast/veikst og hvar viðkomandi barn sé.
- Athuga skal hvort heimsóknir til barnsins séu mögulegar eða heppilegar.
- Sýna atburðinum virðingu án þess að velta sér upp úr honum, m.a. getur deildin sent kveðju.

Slys sem verða utan skólatíma fá sömu meðferð hjá samráðsteymi leikskólans.

Næstu dagar:

- Deildarstjóri, ásamt samráðsteymi, sér til þess að upplýsingar um líðan barnsins berist til leikskólans.
- Deildarstjóri upplýsir samstarfsfélaga.
- Athuga skal hvort heimsóknir séu mögulegar eða heppilegar.
- Sýna atburðinum virðingu án þess að velta sér upp úr honum, m.a. getur deildin sent kveðju.

Þegar barnið kemur aftur í skólann:

- Undirbúa þarf alla á deildinni undir hvernig taka skuli á móti barninu þegar það kemur aftur í leikskólann, en það getur auðveldað því endurkomuna.
- Hópstjóri veitir viðkomandi barni sérstaka athygli næstu vikur.

Andlát barns:

Bera skal allar aðgerðir leikskólans undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og hafa þá með í ráðum frá upphafi.

- Gæta skal þess að náin skyldmenni hins látna sem eru við nám eða störf við leikskólann fái fregnina sérstaklega en ekki yfir hópinn.
- Leikskólastjóri kallar saman samráðsteymi sem tilkynnir starfsfólki leikskólans dauðsfallið með símhringingu eða á stuttum fundum á vinnutíma.
- Leikskólastjóri og samráðsteymi kalla út sóknarprest til samráðs og bænarfundar.
- Samráðsteymi hringir í þá foreldra sem málið varðar beint og tilkynnir andlátíð og boða þá jafnframt í bænarstund með sóknarpresti í leikskólanum. Prestur segir börnunum frá andlátinu. Hlúð er að börnunum á deildinni eins og hægt er með aðstoð foreldra og starfsfólks. Haft verður fullt samráð við viðkomandi fjölskyldu. Fullt tillit verði tekið til trúarbragða viðkomandi fjölskyldu. Hringt verður jafnframt í alla aðra foreldra í leikskólanum af deildarstjórum viðkomandi deilda.
- Leikskólinn dregur fána í hálfra stöng þegar búið er að tilkynna starfsfólki, foreldrum og börnum andlátíð.

Vinna á viðkomandi deild sama dag:

- Æskilegt er að deildarstjóri sé á deildinni það sem eftir er skóladags.
- Hafa logandi kerti á deildinni.
- Börnum gefið tækifæri til að ræða um atburðinn (lífið og dauðann).
- Sóknarprestur og skólastjórnendur og /eða skólasálfræðingur aðstoða ef þörf er á.
- Mikilvægt er að samráðsteymi leikskólans athugi hvaða börn voru ekki í leikskólanum þennan dag svo hægt sé að senda skilaboð til forráðamanna þeirra.

Í lok dagsins skal fundað með samráðsteymi ásamt deildarstjóra, þar sem farið er yfir stöðuna og áætlanir gerðar um áframhaldandi vinnu.

Fulltrúar leikskólans fara í heimsókn til aðstandenda viðkomandi barns með samúðarkveðju næstu daga á eftir.

Vinna á viðkomandi deild næstu daga:

- Kveikt á kerti og látið loga fram yfir jarðarför.
- Deildin útbýr samúðarkveðju og/eða skrifar minningargrein. Einnig geta börnin teiknað myndir, skrifað bréf, ljóð eða sögur.
- Eigur barnsins eru fjarlægðar smátt og smátt af deildinni, fatahólfið tæmt og allt sett í kassa merktum barninu.
- Börnunum greint frá hvað gerist næstu daga þ. e. kistulagning og jarðarför. Gott er að fá aðstoð sóknarprests eða sálfræðings. Ræða við börnin í litlum hópum.
- Börnunum leyft að tjá tilfinningar sínar og koma með eigin reynslusögur.
- Sorginni gefinn tími.

Háttbundin hrynjandi skólastarfsins sefar ótta og kvíða

- Mikilvægt er að hópstjóri og annað starfsfólk fái stuðning og hjálp.
- Leikskólastjóri og/eða samráðsteymi geta óskað eftir aðstoð frá fagfólki Skólaskrifstofu eða sóknarpresti, allt eftir því sem hentar hverju sinni.
- Skólastjórnendur, starfsfólk viðkomandi deildar og þeir sem tengst hafa barninu verða við jarðarförina.

Fyrstu viðbrögð vegna alvarlegra veikinda barns í leikskóla:

- Leikskólastjóri, eða staðgengill hans, aflar sér upplýsinga um veikindin.
- Leikskólastjóri hefur samráð við foreldra hvað gera skuli innan leikskólans.
- Samráðsteymi heldur fund ásamt deildarstjóra barnsins þar sem upplýst eru um veikindin. Á fundinum er metið hverjir eiga að fá upplýsingar um málið og um frekari vinnslu þess.
- Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri, eða staðgengill hans, sem gefa upplýsingar um málið.

Aðstandendur

Alvarleg veikindi eða slys aðstandenda barna:

- Skólastjórnendur eða deildarstjóri fá staðfestingu á veikindum/slysi hjá forráðamanni barns.
- Upplýsingum komið til starfsmanna deildarinnar sem fyrst auk annarra sem málið varðar.

- Samráðsteymi fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu.
- Aðilar úr samráðsteymi aðstoða deildarstjóra við að undirbúa deildina að taka á móti barninu, ef barnið hefur verið frá leikskóla í einhvern tíma. Það auðveldar barninu endurkomuna.

Andlát foreldra/systkina barna:

- Leikskólastjóri aflar staðfesta upplýsinga um atburðinn.
- Deildarstjóra barnsins tilkynnt um dauðsfallið.
- Samráðsteymi kallað saman þar sem ákveðin eru fyrstu viðbrögð starfsfólks leikskólans.

Ath! Bera skal allar aðgerðir leikskólans undir forráðamenn barnsins til samþykkis og mikilvægt er að hafa þá með í ráðum frá upphafi.

- Samráðsteymi leikskólans tilkynnir starfsfólki um atburðinn.
- Samráðsteymi hringir í þá foreldra sem málið varðar beint og tilkynnir andlátið. Í kjölfarið er talað við börnin í litlum hópum.
- Deildarstjóri stjórnar áframhaldandi vinnu á deildinni og getur hann hvenær sem er leitað aðstoðar annarra í samráðsteyminu.

Starfsfólk leikskólans

Alvarleg veikindi eða slys starfsmanns leikskólans:

Leikskólastjóri/samráðsteymi ákveður í samráði við viðkomandi starfsmann hvernig tilkynna skuli veikindin/slysið.

Fyrstu viðbrögð vegna alvarlegs slyss eða veikinda á starfsmanni leikskólans:

- Leikskólastjóri, eða staðgengill hans, aflar sér upplýsinga um málið.
- Samráðsteymi leikskólans er kallað saman og ákveður hvernig farið er með málið innan leikskólans.
- Leikskólastjóri tilkynnir fræðslustjóra, eða staðgengil hans, um aðburðinn.
- Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri, eða staðgengill hans, sem gefa upplýsingar um málið.

Fyrstu viðbrögð vegna andláts starfsmanns leikskólans:

- Leikskólastjóri, eða staðgengill hans, aflar sér upplýsinga um andlátíð.
- Leikskólastjóri, eða staðgengli hans, tilkynnir fræðslustjóra, eða staðgengli hans, um andlátíð.
- Samráðsteymi leikskólans kallað saman og tekin ákvörðun um frekari vinnslu málsins.
- Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri, eða staðgengill hans, sem gefa upplýsingar um málið.

Verkefni samráðsteymis við andlát starfsmanns skólans:

- Leikskólastjóri leitar upplýsinga um andlátíð.
- Samráðsteymi kallað saman og tekur ákvörðun um næstu skref.
- Samráðsteymi upplýsir allt starfsfólk um andlátíð.
- Samráðsteymi leikskólans sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Samverustund með öllu starfsfólki og sóknarpresti samdægurs eða eins fljótt og unnt er.
- Gæta þarf þess að náin skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við leikskólann fái fregnina sérstaklega en ekki yfir hópinn.
- Samráðsteymi sér um að tilkynna andlátíð til foreldra viðkomandi deildar.
- Samráðsteymi sér um að setja upp dánartilkynningu á áberandi staði í húsinu.
- Samráðsteymi ákveður hvernig tilkynna eigi börnunum um andlátíð.
- Flaggað í hálfu stöng.
- Samráðsteymi veitir viðkomandi deild stuðning og vinnur með henni næstu daga.
- Leikskólastjóri og samstarfsfélagar fara heim til nánustu aðstandenda starfsmanns.
- Leikskólastjóri ásamt nánustu samstarfsfélögum (jafnvel allur starfmannahópurinn) eru viðstaddir útförina.
- Leikskólinn sendir samúðarkveðju til nánustu aðstandenda.

Andlát maka starfsmanns/barns:

- Leikskólastjóri leitar staðfesta upplýsinga um andlátíð.
- Samráðsteymið upplýsir allt starfsfólk skólans um andlátíð.
- Samráðsteymið sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Gæta þarf þess að náin skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við skólann, fái fregnina sérstaklega - ekki yfir hópinn.

- Samráðsteymi sér um að tilkynna andlátíð til foreldra viðkomandi deildar.
- Deildarstjóri ásamt samstarfsfélögum ræða við börnin í minni hópum.
- Flaggað í hálfu stöng.
- Leikskólastjóri ásamt samstarfsfélögum fer heim til viðkomandi starfsmanns.
- Leikskólastjóri ásamt samstarfsfélögum eru viðstaddir útförina.
- Leikskólinn sendir samúðarkveðju til viðkomandi starfsmanns og fjölskyldu hans.

Minningarkassi

Minningarkassi er í vörslu leikskólastjóra og er geymdur á hillu í Einbúa en er aðgengilegur öllum.

Minningarborð er sett upp í anddyri eða inni á deild eftir aðstæðum.

Minningarborð er tekið niður eftir jarðarför.

Minningarkassi:

- kerti
- dúkur
- rammi
- bók sem skráir atvik
- skrá yfir börn, foreldra og símanúmer
- skrá yfir starfsmenn, nöfn maka og símanúmer
- nafn fræðslustjóra, leikskólaráðgjafa og símanúmer þeirra
- listi yfir þá aðila sem leita má til t.d. prests (sóknarprestur í Viðistaðasókn) og sálfræðings á Skólaskrifstofu Hafnarfjarðar
- bók þar sem skráðar eru upplýsingar um það sem komið hefur fyrir og hvernig hefur verið unnið með það og endurmat

Bækur sem til eru í leikskólanum:

Börn og sorg

Þegar lífið er erfitt

Sálræn skyndihjálp

Sálrænn stuðningur í skólafunni

Það má ekki vera satt

höf: sr. Sigurður Pálsson

Rauði kross Íslands

Rauði kross Íslands

höf. Dr. Kendall Johnson

höf. Guðrún Alda Harðardóttir

Halla Sólveig

